

ТОКАР Н.Б., ас. каф. ЕАтаО НТУ «ХПІ»

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ДОКУМЕНТУВАННЯ ПРОЦЕСУ АУДИТУ

В сучасній економіці аудит має бути тим інструментом, що забезпечує довіру до звітності та певною мірою гарантує

інформаційну та економічну безпеку суб'єктів підприємницької діяльності. Аудиторська думка відіграє надзвичайно важливу роль для користувачів фінансових звітів, що накладає значну відповідальність на кожного аудитора та підвищує вимоги до якості аудиторських послуг.

Робочі документи аудитора є невід'ємною складовою аудиторської перевірки. Хід та результати аудиту мають бути документально оформлені, що зумовлено необхідністю формування аудиторських доказів для обґрунтування аудиторської думки, а також для підтвердження фактів здійснення аудиту відповідно до законодавчих та стандартних (нормативних) вимог. З проблемою ведення робочих документів аудитор стикається з першої аудиторської перевірки. Значні труднощі пов'язані з відсутністю не тільки в Україні, а й за рубежом єдиних загальноприйнятих стандартів ведення аудиторських документів, складу, форми, структури та змісту їх. Зауважимо, що ні в Законі України "Про аудиторську діяльність", ні в міжнародних аудиторських стандартах немає положення про порядок складання та ведення робочих документів аудитора.

В Україні проблема ускладнюється ще й відсутністю в аудиторів достатнього досвіду складання документів під час перевірки підприємств з урахуванням конкретних умов їхньої діяльності, ситуації, що склалася.

Зарубіжні аудиторські фірми до ведення робочих документів аудитора підходять індивідуально. Такі документи є конфіденційними. Методика ведення їх становить комерційну таємницю аудиторської фірми. Отже, досвід їхньої роботи важкодоступний.

Робочі документи аудитора – це записи, зроблені ним під час планування, підготовки, проведення перевірки, узагальнення її даних, а також документальна інформація, отримана в ході аудиту від третіх осіб, підприємства-клієнта, чи усні відомості, задокументовані аудитором за допомогою тестування. Склад і кількість аудиторських документів аудитор визначає в кожному конкретному випадку. При цьому вирішальне значення має мета складання робочих документів. Важливими робочими документами аудитора є документи з планування аудиту. Робочі документи аудитора тісно пов'язані з отриманням і відображенням аудиторських доказів (свідчень), оскільки перші

документально фіксують останні.

Важливою також є проблема стандартизації робочих документів. Використання стандартизованих робочих паперів може вплинути на ефективність складання й аналізу їх. Інакше кажучи, у разі чітко встановлених форми і змісту робочих паперів можлива ситуація, коли аудитор глибоко не вникне в суть питання, яке перевіряється, пропустить щось важливе, суттєве, що в кінцевому підсумку вплине на загальну ефективність аудиторської перевірки, її якість та отримані результати.

Особливої уваги потребує проблема конфіденційності інформації (змісту) робочих документів. Це одна з головних вимог і принципів роботи аудитора і правил аудиторської етики. Документи аудиторської перевірки є власністю аудитора, їх зміст конфіденційний і не підлягає розголошенню.

Належна організація аудиту, забезпечення можливості контролю роботи аудиторів, поліпшення якості аудиторських послуг вимагають вирішення проблеми ведення робочої документації.

Список літератури: 1. Адамс Р. Основы аудита / Адамс Р.; [пер. с англ.] / Под ред. Я.В.Соколова. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1995. – 398 с.; 2. Аренс А., Лоббек Дж. Аудит / Пер. с англ.; под ред. Я.В.Соколова. – М.: Финансы и статистика, 1995.; 3. Давидов Г.М. Аудит: теорія і практика: [Монографія]. / Григорій Миколайович Давидов. – Кіровоград: ТОВ “Імекс-ЛТД”, 2006. – 324 с.; 4. Закон України “Про аудиторську діяльність” від 22 квітня 1993 року №3126-ХІІ (в редакції Закону України від 14 вересня 2006 року №140-V). [Електронний ресурс].; 5. Международные стандарты аудита и Кодекс этики профессиональных бухгалтеров. — М., 2000. — 699 с.; 6. Савченко В.Я. Аудит: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2002. — 322 с.; 7. Шалімова Н.С. Внутрішні стандарти аудиторського підприємства: сутність та необхідність розробки / Н.С.Шалімова // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: Економічні науки, Вип.10, ч.ІІ. – Кіровоград: КНТУ, 2006. – С.315-324.